

Warszawa, dnia 22 listopada 2023 r.

Poz. 1275

**UCHWAŁA NR 219
RADY MINISTRÓW**

z dnia 13 listopada 2023 r.

w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”

Mając na uwadze, że zgodnie z art. 187 ust. 1 pkt 5 oraz art. 197 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i 1429) do zadań ministra właściwego do spraw rodziny należy opracowanie i finansowanie rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. 1. Realizatorami Programu są minister właściwy do spraw rodziny oraz wojewoda a beneficjentami gminy, zgodnie z zakresem wskazanym w Programie.

2. Program jest realizowany do dnia 31 grudnia 2023 r.

§ 3. 1. Źródłem finansowania Programu są środki Funduszu Pracy ujęte w planie finansowym Funduszu Pracy na 2023 r. na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

2. Na finansowanie Programu przeznacza się kwotę nieprzekraczającą 30 000 000 zł.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. Morawiecki*

Załącznik do uchwały nr 219 Rady Ministrów
z dnia 13 listopada 2023 r. (M.P. poz. 1275)

Rządowy program wspierania rodziny

„Asystent rodziny w 2023 r.”

1. Ramy prawne

Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”, zwany dalej „Programem”, został opracowany w oparciu o art. 187 ust. 1 pkt 5 oraz art. 197 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i 1429) w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

2. Cel Programu

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).

W ramach Programu zostaną dofinansowane:

- dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2000 zł w formie jednorazowej lub podzielonej na kilka części,
- koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 80% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń), poniesione za okres: listopad i grudzień 2023 r.

3. Adresaci Programu

Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny oraz dodatków do wynagrodzenia w ramach Programu jest adresowane do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego, których obowiązkiem jest realizacja zadań z obszaru wspierania rodziny, w tym również wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu ze środków finansowych mogą korzystać za pośrednictwem gmin również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu.

4. Zakres realizacji Programu

Dofinansowanie kosztów zatrudnienia oraz dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny nastąpią na podstawie zapotrzebowania gmin. Dofinansowanie

dotatków obejmie asystentów rodziny zatrudnionych we właściwych podmiotach na dzień ogłoszenia Programu. Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny dotyczy całkowitej kwoty wydatkowanej przez gminę na wynagrodzenia asystentów rodziny (wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) przysługujące za listopad oraz grudzień 2023 r.

5. Finansowanie

Źródłem finansowania Programu są środki Funduszu Pracy ujęte w planie finansowym Funduszu Pracy na 2023 r. na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Na realizację Programu w roku 2023 w planie finansowym Funduszu Pracy zaplanowano środki w wysokości nieprzekraczającej 30 mln zł.

Minister właściwy do spraw rodziny jest uprawniony do ustalenia poziomu dofinansowania kosztów zatrudnienia asystentów rodziny za okres listopad i grudzień 2023 r., uwzględniając zapotrzebowanie złożone przez wojewodów, maksymalny poziom dofinansowania (do 80%) oraz całkowitą alokację środków na realizację Programu.

Środki pozyskane z Funduszu Pracy mogą być przeznaczone jedynie na pokrycie wydatków kwalifikowalnych dotyczących dofinansowania dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny oraz dofinansowania kosztów zatrudnienia asystentów rodziny, stanowiąc dochód gminy w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 2005).

6. Czas realizacji zadania

Zadanie będzie realizowane do dnia 31 grudnia 2023 r.

7. Warunki dofinansowania w ramach Programu

Dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystentów rodziny – dofinansowanie zostanie przyznane w wysokości do 2000 zł w formie jednorazowej lub podzielonej na kilka części, na każdego asystenta rodziny zatrudnionego w gminie na dzień ogłoszenia Programu (podstawą zatrudnienia może być zarówno umowa o pracę, jak i umowa zlecenie), proporcjonalnie do wymiaru etatu. Dofinansowanie to nie może zostać przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń, dodatków i nagród otrzymywanych przez asystenta rodziny na podstawie umów,

o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Dofinansowanie powinno stanowić maksymalnie do 80% kosztów dodatku (beneficjent, tj. gmina, powinna zabezpieczyć udział własny w wysokości minimum 20%).

Dofinansowanie zatrudnienia asystentów rodziny – przyznane zostanie w wysokości do 80% kosztów poniesionych przez gminę (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) za okres listopad – grudzień 2023 r. na zatrudnienie asystentów rodziny. Z kosztów zostaną wyłączone:

- środki na dodatki do wynagrodzenia dofinansowane ze środków Funduszu Pracy w ramach Programu oraz wymagany wkład własny,
- wszystkie dodatkowe świadczenia wypłacone asystentom, inne niż wynagrodzenie zasadnicze i dodatek za wieloletnią pracę.

8. Realizatorzy i beneficjenci Programu oraz ich działania

I. Szczebel centralny – Minister właściwy do spraw rodziny

1. Podział kwoty zaplanowanej na dofinansowanie dodatków oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny (w tym ustalenie poziomu dofinansowania) dla gmin w ramach środków Funduszu Pracy, w oparciu o zapotrzebowanie przekazane przez wojewodę.
2. Wskazanie wojewodzie kwoty, w ramach dokonanego podziału środków, o którą może wnioskować w ramach Programu.
3. Rozdysponowanie środków Funduszu Pracy.
4. Analiza sprawozdań wojewódzkich z realizacji Programu.
5. Sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji Programu.
6. Ocena realizacji zadań finansowanych z Programu na podstawie sprawozdań przesyłanych przez wojewodów.
7. Monitorowanie realizacji zadania wynikającego z Programu.

II. Szczebel wojewódzki – Wojewoda

1. Przekazanie do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej scalonych danych z gmin.
2. Udzielanie informacji o zasadach Programu, a także interpretacja postanowień Programu.

3. Przygotowanie dokumentacji dla gmin, w tym umowy sporządzonej na podstawie opracowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej wytycznych do umowy z samorządem gminy określonych w załączniku nr 1 do Programu i wzoru sprawozdania gminy z realizacji Programu określonego w załączniku nr 2 do Programu.
4. Zawieranie umów z gminami.
5. Wystąpienie do ministra właściwego do spraw rodziny z wnioskiem o środki Funduszu Pracy.
6. Przekazanie środków gminom.
7. Analiza przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego sprawozdań z realizacji Programu.
8. Rozliczenie środków Funduszu Pracy.
9. Przekazanie do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do Programu.

III. Szczebel lokalny – jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego:

1. Złożenie zapotrzebowania do wojewodów.
2. Realizacja zadań zgodnie z podpisanymi umowami.
3. Rozliczenie środków Funduszu Pracy.
4. Przekazanie do wojewody sprawozdania gminy z realizacji Programu, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Programu.

9. Zasady składania ofert

- 1) Wojewoda w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia Programu zbierze od gmin informacje o liczbie etatów pracujących asystentów rodziny oraz o kwocie niezbędnej na realizację wynagrodzeń asystentów rodziny przysługujących za listopad oraz grudzień 2023 r.
- 2) Wojewoda zatwierdzi zestawienie gminne, tj. jednorazowe sprawozdanie opublikowane w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) i prześle wygenerowany z CAS plik .xls do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS) za pośrednictwem platformy ePUAP.

- 3) Minister właściwy do spraw rodziny w terminie do 7 dni od dnia przesłania przez ostatniego z wojewodów zestawień zbiorczych zatwierdzi i ogłosi listę gmin z określeniem wysokości dofinansowania.
- 4) Gminy w ciągu 5 dni od dnia ukazania się ogłoszenia, o którym mowa w pkt 3, przesyłają do właściwego miejscowo urzędu wojewódzkiego oświadczenie o przyjęciu lub nieprzyjęciu środków Funduszu Pracy.
- 5) Wojewoda oraz gmina będąca beneficjentem Programu są zobowiązani do podpisania umowy w sprawie przekazania dofinansowania niezwłocznie po uzyskaniu środków na realizację Programu (tj. od daty wpływu środków Funduszu Pracy na rachunek bankowy wojewody).
- 6) W przypadku rezygnacji z udziału w Programie gmina będąca beneficjentem Programu jest zobowiązana do złożenia niezwłocznie do wojewody rezygnacji w formie papierowej.

10. Zasady i tryb rozpatrywania ofert

- 1) Wyniki, z podaniem listy gmin otrzymujących dofinansowanie wraz z kwotami dofinansowania, zostaną ogłoszone na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
- 2) Na rozstrzygnięcie w sprawie udzielenia dofinansowania nie przysługuje odwołanie.

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 – Wytyczne do umowy z samorządem gminy
2. Załącznik nr 2 – wzór sprawozdania gminy z realizacji Programu
3. Załącznik nr 3 – wzór sprawozdania wojewódzkiego z realizacji Programu

WYTYCZNE
do umowy z samorządem gminy

1. Przedmiotem umowy ma być realizacja zadania określonego w rządowym programie wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”, którego szczegóły zawiera zapotrzebowanie złożone przez gminę.
2. Umowa określa w szczególności:
 - 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dofinansowanie zostało przyznane, i termin jego wykonania;
 - 2) wysokość udzielonego dofinansowania;
 - 3) termin wykorzystania dofinansowania;
 - 4) termin i sposób rozliczenia udzielonego dofinansowania;
 - 5) termin zwrotu niewykorzystanej części dofinansowania, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;
 - 6) tryb kontroli wykonania zadania.
3. Termin realizacji zadania powinien być ustalony od miesiąca jego ogłoszenia w Monitorze Polskim do dnia 31 grudnia 2023 r.
4. Przyznane środki finansowe powinny być przekazane na rachunek gminy, będącej beneficjentem Programu, w całości, niezwłocznie od daty zawarcia umowy.
5. Procentowy udział otrzymanych środków Funduszu Pracy, w całkowitych kosztach zadania powinien być zgodny z zasadami określonymi w Programie.
6. Gmina jest zobowiązana poddać się kontroli realizacji zadania publicznego, w tym udokumentowania wydatkowania przyznanych środków, zgodnie z ich przeznaczeniem.
7. Gmina jest zobowiązana sporządzić sprawozdanie końcowe z realizacji zadania według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do Programu i dostarczyć je wojewodzie do zaakceptowania w terminie 30 dni od końcowego terminu realizacji zadania.
8. Środki z Funduszu Pracy w ramach Programu zostaną przyznane na zasadach i w trybie określonych w Programie „Asystent rodziny w 2023 r.”.

Przekazane środki finansowe ze środków Funduszu Pracy gmina jest zobowiązana wykorzystać do dnia 31 grudnia 2023 r. (obowiązuje zasada kasowości). Kwotę środków Funduszu Pracy niewykorzystaną w terminie gmina jest zobowiązana zwrócić do wojewody. Należy mieć na uwadze, iż Program przewiduje również, że ze środków

finansowych mogą korzystać za pośrednictwem gmin również podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i 1429) realizują zadanie pracy z rodziną na zlecenie samorządu.

9. Umowa powinna być wypowiedziana przez wojewodę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:
 - 1) wykorzystywania środków Funduszu Pracy niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) nieterminowego oraz nienależytego wykonywania umowy;
 - 3) nieprzedłożenia przez gminę sprawozdania z wykonania zadania w terminie i na zasadach określonych w umowie;
 - 4) odmowy poddania się przez gminę kontroli.
10. Umowa powinna zapewniać zgodność wydatkowania i dysponowania środkami publicznymi z przepisami obowiązującego prawa, w szczególności ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) oraz zgodność z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781, z późn. zm.) i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

